

SİVAS TİCARET VE SANAYİ ODASI

EKİM 2025 İSTATİSTİKLERİ

İÇİNDEKİLER

1. SGK & İŞKUR
2. Dış Ticaret
3. İhracat
4. Turizm
 - 4.1 Uçuşlar
 - 4.2 Hızlı Tren
5. Oda Verileri
6. Organize Sanayi Bölgeleri

SGK & İŞKUR

SGK	2025/01	2025/2	2025/3	2025/4	2025/5	2025/6	2025/7	2025/8	2025/9	2025/10
Aktif Çalışan Sayısı (4A/4B/4C)	148.373	147.165	149.850	154.354	156.676	157.558	164.114	158.636	164.696	163.502
İşyeri Sayısı	11.419	11.280	11.299	11.452	11.615	11.740	11.880	12.054	12.276	12.313

2025 Ocak-Ekim Dönemi İşe Yerleřtirmeler															
	Genel Toplam			Kadın			Genç (15-24)			Engelli			Yüksek Öğrenim Mezunu		
	Özel	Kamu	Toplam	Özel	Kamu	Toplam	Özel	Kamu	Toplam	Özel	Kamu	Toplam	Özel	Kamu	Toplam
SİVAS	5.760	25	5.785	1.571	3	1.574	1.598	2	1.600	169	5	174	1.033	6	1.039

DIŞ TİCARET

(Milyon ABD \$)

Aylar	Yıl	İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Dış ticaret dengesi		İhracatın ithalatı karşılama oranı (%)
		Değişim		Değişim		Değişim		
		Değer	(%)	Değer	(%)	Değer	(%)	
Ocak- Ekim	2024	216 134		282 047		- 65 913		76,6
	2025	224 469	3,9	299 152	6,1	- 74 683	13,3	75,0
Ekim	2024	23 473		29 412		- 5 938		79,8
	2025	23 941	2,0	31 521	7,2	- 7 580	27,6	76,0

2025 yılı Ekim ayında geçen yılın aynı ayına göre;

- İhracat, % 2,0 artarak 23 milyar 941 milyon dolar,
- İthalat, % 7,2 artarak 31 milyar 521 milyon dolar,

2025 yılı Ocak- Ekim döneminde geçen yılın aynı dönemine göre;

- İhracat, % 3,9 artarak 224 milyar 469 milyon dolar,
- İthalat, % 6,1 artarak 299 milyar 152 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Sivas İli Dış Ticaret-2025

	Ocak		Şubat		Mart		Nisan		Mayıs		Haziran	
	İhracat (Bin ABD Doları)	İthalat (Bin ABD Doları)	İhracat (Bin ABD Doları)	İthalat (Bin ABD Doları)	İhracat (Bin ABD Doları)	İthalat (Bin ABD Doları)	İhracat (Bin ABD Doları)	İthalat (Bin ABD Doları)	İhracat (Bin ABD Doları)	İthalat (Bin ABD Doları)	İhracat (Bin ABD Doları)	İthalat (Bin ABD Doları)
SİVAS 2025												
Gümrüklere Göre	515	2.317	312	1.043	244	3.931	521	1.946	296	1.642	489	4.262
İllere Göre	7.593	5.500	8.079	6.613	8.097	8.704	8.451	5.826	18.003	28.693	12.500	6.794
Faaliyet İline Göre	23.293	-	23.077	-	26.544	-	27.968	-	40.803	-	30.955	-
	Temmuz		Ağustos		Eylül		Ekim		Kasım		Aralık	
	İhracat (Bin ABD Doları)	İthalat (Bin ABD Doları)	İhracat (Bin ABD Doları)	İthalat (Bin ABD Doları)	İhracat (Bin ABD Doları)	İthalat (Bin ABD Doları)	İhracat (Bin ABD Doları)	İthalat (Bin ABD Doları)	İhracat (Bin ABD Doları)	İthalat (Bin ABD Doları)	İhracat (Bin ABD Doları)	İthalat (Bin ABD Doları)
SİVAS 2025												
Gümrüklere Göre	617	3.272	876	4.421	380	3.028	398	2.830				
İllere Göre	8.073	9.026	9.014	6.116	10.794	23.218	14.000	30.458				
Faaliyet İline Göre	23.650	-	23.369	-	24.289	-	27.568	-		-		

Sivas İli Dış Ticaret-2025

GÜMRÜKLERE GÖRE DIŞ TİCARET

(Doğrudan Sivas gümrüğü üzerinden yapılan işlemler)

Ekim ayı itibarıyla Sivas gümrüğü üzerinden yapılan işlemler sınırlı kalmaya devam etmektedir. Bu durum, ilin dış ticaret hacminin önemli bir kısmının başka iller üzerinden gümrüklenmesi nedeniyle resmi kayıtlara tam yansımadığını göstermektedir.

İLLERE GÖRE DIŞ TİCARET

(Sivas merkezli firmaların yaptığı ihracat/ithalat—gerçek ekonomik faaliyet göstergesi)

Kanuni merkez esasına göre bakıldığında, Sivas merkezli firmaların ihracat hacmi artış eğilimini sürdürmektedir. Bu tablo, ilin ticari kapasitesinin büyüdüğüne işaret etmekle birlikte, gerçek üretim gücünün hâlâ tam olarak yansımadığını göstermektedir.

FAALİYET İLINE GÖRE İHRACAT

(Sivas'ta gerçekten üretim yapan firmaların ihracatı)

Faaliyet iline göre ihracat verileri, Sivas'ta fiilen üretim yapan firmaların ihracatının, kanuni merkez verilerinin belirgin biçimde üzerinde olduğunu ortaya koymaktadır.

Bu durum, Sivas'ın gerçek ekonomik üretim kapasitesinin resmi kayıtlarda olduğundan daha güçlü olduğunu teyit etmektedir.

GENEL DEĞERLENDİRME (OCAK-EKİM 2025)

- Sivas gümrüğü yeterince etkin kullanılmamaktadır.
- İl bazlı ihracat istikrarlı biçimde artmaktadır.
- Faaliyet iline göre ihracat, Sivas'ın gerçek üretim gücünü daha doğru yansıtmaktadır.
- İthalatta yıl içinde dönemsel sıçramalar görülmüş, özellikle sanayi girdilerinin etkisi hissedilmiştir.

The background features abstract, overlapping green geometric shapes, primarily triangles and polygons, in various shades of green, creating a modern and dynamic visual effect. The shapes are layered, with some appearing more prominent than others, and they extend from the edges of the frame towards the center.

iHRACAT

31.10.2025 TARİHİ İTİBARIYLA SEKTÖREL BAZDA AYLIK İHRACAT KAYIT RAKAMLARI(1000 \$)-TÜRKİYE

SEKTÖR	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	TOPLAM
I. TARIM	3.007.758	2.950.970	3.118.885	2.770.101	3.104.567	2.548.392	2.903.651	2.727.166	2.932.206	3.302.782	29.325.111
A. BİTKİSEL ÜRÜNLER	2.114.963	2.069.955	2.142.217	1.861.154	2.047.180	1.646.795	1.842.439	1.731.677	1.897.339	2.188.202	19.505.074
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	1.025.401	1.063.586	1.107.076	956.264	1.056.343	865.506	1.020.077	969.383	999.794	1.093.928	10.134.891
Yaş Meyve ve Sebze	352.915	319.009	298.244	235.547	282.675	202.683	121.380	177.337	240.351	334.816	2.564.842
Meyve Sebze Mamulleri	210.205	198.847	224.478	197.685	219.953	186.669	229.385	210.361	226.755	232.362	2.134.181
Kuru Meyve ve Mamulleri	163.630	145.190	161.281	133.383	141.417	105.399	136.280	112.218	125.029	191.840	1.413.559
Fındık ve Mamulleri	207.287	216.410	217.213	209.250	186.874	140.619	165.510	124.786	146.576	205.097	1.813.831
Zeytin ve Zeytinyağı	51.263	41.097	52.771	36.881	46.390	38.067	46.828	32.591	36.167	35.508	417.111
Tütün	85.914	66.420	62.661	77.199	99.877	99.760	113.529	95.600	112.510	82.104	892.807
Süs Bitkileri ve Mamulleri	18.348	19.395	18.493	14.945	13.651	8.091	9.449	9.402	10.157	12.547	133.852
B. HAYVANSAL ÜRÜNLER	284.327	275.421	304.836	287.937	335.145	313.835	370.877	338.681	347.557	382.140	3.238.873
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	284.327	275.421	304.836	287.937	335.145	313.835	370.877	338.681	347.557	382.140	3.238.873
C. AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	608.469	605.594	671.832	621.011	722.242	587.762	690.334	656.808	687.310	732.440	6.581.163
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	608.469	605.594	671.832	621.011	722.242	587.762	690.334	656.808	687.310	732.440	6.581.163
II. SANAYİ	14.945.888	14.671.475	16.483.962	14.833.422	17.888.024	14.618.011	18.155.333	15.382.156	16.220.105	17.091.596	160.196.384
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	1.180.784	1.116.081	1.213.209	1.072.243	1.210.675	948.401	1.140.825	1.121.003	1.180.014	1.257.334	11.434.859
Tekstil ve Hammaddeleri	825.390	756.167	838.282	770.389	852.577	692.300	776.895	751.386	787.276	840.857	7.887.219
Deri ve Deri Mamulleri	126.181	132.256	140.708	102.719	124.107	90.520	132.737	137.420	128.988	129.964	1.244.772
Halı	229.213	227.659	234.220	199.136	233.990	165.581	231.193	232.197	263.750	286.513	2.302.868
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAMÜLLERİ	2.551.421	2.487.304	2.725.109	2.612.425	2.787.992	2.613.842	3.430.779	2.622.691	2.500.661	2.645.208	26.958.084
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	2.551.421	2.487.304	2.725.109	2.612.425	2.787.992	2.613.842	3.430.779	2.622.691	2.500.661	2.645.208	26.958.084
C. SANAYİ MAMULLERİ	11.213.683	11.068.090	12.545.645	11.148.754	13.889.358	11.055.768	13.583.729	11.638.462	12.539.430	13.189.055	121.803.441
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	1.409.434	1.355.121	1.414.271	1.226.206	1.515.433	1.197.515	1.583.932	1.525.708	1.490.561	1.512.144	14.219.509
Otomotiv Endüstrisi	2.996.573	2.976.705	3.514.370	3.142.153	3.942.741	3.405.540	3.836.090	2.732.652	3.660.742	3.815.606	34.019.131
Gemi, Yat ve Hizmetleri	82.415	158.784	86.356	129.783	367.052	84.068	262.653	81.744	230.420	304.891	1.788.143
Elektrik ve Elektronik	1.223.825	1.293.016	1.477.750	1.379.377	1.673.469	1.275.332	1.565.104	1.492.102	1.516.734	1.643.927	14.529.212
Makine ve Aksamları	790.493	807.944	915.356	853.554	1.005.620	798.677	986.373	964.275	942.512	1.069.012	9.130.889
Demir ve Demir Dışı Metaller	1.010.202	1.020.063	1.134.581	1.080.159	1.234.878	968.351	1.187.841	1.099.676	1.132.518	1.219.287	11.084.846
Çelik	1.245.933	1.232.263	1.539.488	1.299.208	1.496.969	1.428.230	1.355.817	1.386.471	1.497.336	1.294.001	13.735.173
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	317.208	320.265	375.154	387.224	413.702	365.543	427.774	364.158	383.280	402.003	3.753.487
Mücevher	1.163.501	878.032	566.704	503.274	840.831	381.003	739.670	587.687	503.326	553.967	6.728.371
Savunma ve Havacılık Sanayii	385.111	435.240	883.990	538.177	741.066	619.564	981.434	833.909	574.219	707.567	6.700.419
İklimlendirme Sanayii	588.988	590.657	637.623	609.640	657.598	531.945	657.040	570.079	607.783	666.649	6.114.263
III. MADENCİLİK	456.797	417.967	492.823	474.509	531.740	490.877	571.543	523.848	552.657	583.810	5.092.128
A. MADENCİLİK ÜRÜNLERİ	456.797	417.967	492.823	474.509	531.740	490.877	571.543	523.848	552.657	583.810	5.092.128
Madencilik Ürünleri	456.797	417.967	492.823	474.509	531.740	490.877	571.543	523.848	552.657	583.810	5.092.128
TOPLAM	18.410.443	18.040.412	20.095.671	18.078.032	21.524.331	17.657.280	21.630.527	18.633.170	19.704.968	20.978.189	194.613.623

GENEL SEKTÖREL DEĞERLENDİRME (Türkiye - Ocak/Ekim 2025)

2025 yılı Ekim ayı itibarıyla, Sivas'ın sektörel ihracat yapısı; sanayi ağırlıklı, metal ve makine temelli, kimya ve madencilik destekli bir görünüm sergilemeye devam etmektedir. Tarım ve tarıma dayalı sektörlerin toplam ihracat içindeki payı sınırlı kalırken, sanayi sektörleri ilin ihracat performansını sürükleyen ana unsur olmuştur.

I. TARIM SEKTÖRÜ

Tarım sektörü, Ekim 2025 itibarıyla Sivas'ın toplam ihracatı içerisinde sınırlı payını korumaya devam etmiştir.

Bitkisel ürünler ve hayvansal ürünler alt kalemlerinde aylık bazda dalgalı bir seyir izlenmiş, sektör genelinde belirgin bir ivmelenme sağlanamamıştır.

Bitkisel ürünler, ihracatın ana unsurunu oluşturmakla birlikte, işlenmiş ürün payının düşük olması nedeniyle katma değer sınırlı kalmıştır.

Hayvansal ürünler, önceki aylara paralel şekilde düşük hacimde seyretmiştir.

Tarım sektöründeki ihracatın mevsimsel etkilerden ve ürün çeşitliliğinin sınırlılığından doğrudan etkilendiği görülmektedir.

Değerlendirme:

Tarım sektörü Ekim ayında da ihracata destekleyici ancak belirleyici olmayan bir rol üstlenmiştir. Katma değeri yüksek, işlenmiş tarım ürünlerine yönelim sağlanmadığı sürece sektörün toplam ihracat içindeki payının sınırlı kalacağı öngörülmektedir.

II. SANAYİ SEKTÖRÜ

Sanayi sektörü, Ekim 2025'te de Sivas ihracatının lokomotifi olmayı sürdürmüştür. Toplam ihracatın büyük kısmı sanayi kaynaklı gerçekleşmiş ve sektör istikrarlı bir yapı sergilemiştir.

Sanayi mamulleri, ihracat hacmi bakımından ilk sırada yer almaya devam etmiştir.

Makine ve aksamaları, metal ürünler ve çelik grubu, Ekim ayında da güçlü performansını korumuştur.

Kimyevi maddeler ve mamulleri, dalgalanma göstermeksizin ihracata katkı sağlamayı sürdürmüştür.

Savunma ve havacılık sanayii ile iklimlendirme sanayii, dönemsel artışlarla sanayi ihracatını destekleyen alt sektörler arasında yer almıştır.

Değerlendirme:

Sanayi sektörü Ekim ayında da Sivas ihracatının istikrar unsuru olmuştur. Üretim kabiliyeti, ürün çeşitliliği ve dış pazarlara entegrasyon açısından sanayi sektörünün ilin ihracat performansını taşıyan ana yapı olduğu açıkça görülmektedir.

III. MADENCİLİK SEKTÖRÜ

Madencilik sektörü, Ekim 2025 itibarıyla sınırlı fakat süreklilik gösteren bir ihracat performansı sergilemiştir.

Madencilik ürünleri, toplam ihracat içinde düşük pay alsa da istikrarlı bir katkı sunmuştur.

Sektörün ihracat performansı, büyük ölçüde hammadde ağırlıklı yapıdan kaynaklı olarak sınırlı kalmaktadır.

Katma değeri yüksek, işlenmiş madencilik ürünlerinin ihracat içindeki payı düşük seviyededir.

Değerlendirme:

Madencilik sektörü, Ekim ayında da ihracatta destekleyici ancak ikincil bir rol oynamıştır. İşleme, zenginleştirme ve markalaşmaya yönelik adımlar atılması hâlinde sektörün ihracat katkısının artabileceği değerlendirilmektedir.

SONUÇ VE GENEL DEĞERLENDİRME

Ekim 2025 itibarıyla Sivas'ın sektörel ihracat yapısı;

- Sanayi ağırlıklı,
- Tarımda düşük katma değerli,
- Madencilikte sınırlı fakat istikrarlı bir görünüm arz etmektedir.

Sanayi sektörü ilin ihracat performansını sürüklerken, tarım ve madencilik sektörleri destekleyici düzeyde kalmıştır. Önümüzdeki dönemde;

- Tarımda işlenmiş ve katma değerli ürünlere,
- Madencilikte ileri işleme ve ürün çeşitlendirmeye,
- Sanayide ise yüksek teknoloji ve ihracat pazarlarının çeşitlendirilmesine
- yönelik politikaların, Sivas'ın ihracat performansını daha dengeli ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşturacağı değerlendirilmektedir.

Sivas İli Sektörel İhracat Listesi

31.10.2025 İHRACATÇI FİRMALARIN KANUNİ MERKEZLERİ BAZINDA SEKTÖR İHRACAT PERFORMANSI (1000 \$)

SEKTÖR	1 - 31 EKİM			1 OCAK - 31 EKİM		
	2024	2025	DEĞ.	2024	2025	DEĞ.
Çelik	267,27	294,59	%10,2	2.823,60	4.440,25	%57,3
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	4,14	159,62	%3752,5	144,80	242,71	%67,6
Demir ve Demir Dışı Metaller	1.111,25	1.333,69	%20,0	7.589,38	12.987,84	%71,1
Deri ve Deri Mamulleri	0,18	0,00	-%100,0	20,97	7,42	-%64,6
Elektrik ve Elektronik	375,13	35,73	-%90,5	859,16	511,83	-%40,4
Fındık ve Mamulleri	0,00	0,00		3,76	2,16	-%42,6
Gemi, Yat ve Hizmetleri	0,00	0,00		0,19	3,03	%1509,2
Halı	19,46	8,58	-%55,9	78,48	66,02	-%15,9
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	3,30	93,19	%2726,9	205,90	295,45	%43,5
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	162,21	450,10	%177,5	1.690,31	1.790,79	%5,9
İklimlendirme Sanayii	371,81	977,70	%163,0	4.569,56	6.642,10	%45,4
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	377,37	540,38	%43,2	3.992,87	3.830,77	-%4,1
Kuru Meyve ve Mamulleri	2,63	0,00	-%100,0	15,98	0,89	-%94,5
Madencilik Ürünleri	1.319,76	1.424,04	%7,9	13.266,94	14.377,13	%8,4
Makine ve Aksamaları	2.576,66	2.359,31	-%8,4	22.120,61	19.015,67	-%14,0
Meyve Sebze Mamulleri	164,85	87,28	-%47,1	990,79	1.529,72	%54,4
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	317,71	443,61	%39,6	4.310,68	4.130,33	-%4,2
Mücevher	0,00	109,08		0,00	272,92	
Otomotiv Endüstrisi	256,78	515,02	%100,6	1.523,12	2.369,49	%55,6
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	169,84	345,41	%103,4	2.308,88	4.723,78	%104,6
Tekstil ve Hammaddeleri	0,25	1,37	%444,1	45,03	70,99	%57,7
Yaş Meyve ve Sebze	137,37	0,00	-%100,0	415,29	84,75	-%79,6
Zeytin ve Zeytinyağı	0,00	0,00		94,62	0,00	-%100,0
TOPLAM	8.145,29	9.178,70	%12,7	67.718,28	77.643,24	%14,7

TİM'in verilere göre Sivas'ın Ekim ayındaki

I. SANAYİ SEKTÖRÜ

Sanayi sektörü, 2025 yılının Ekim ayı itibarıyla Sivas ihracatının **ana taşıyıcı unsuru** olmaya devam etmektedir. Özellikle metal, makine, otomotiv bağlantılı sektörler toplam ihracat artışının temel kaynağını oluşturmuştur.

Güçlü Sektörler

Demir ve Demir Dışı Metaller

Ocak-Ekim döneminde %71,1 artış göstermiştir.

Bu artış, Sivas'ın metal işleme ve yarı mamul üretiminde **Türkiye genelindeki sanayi zincirine daha güçlü entegre olduğunu** göstermektedir.

Çelik

Aylık bazda %10,2, Ocak-Ekim döneminde %57,3 artış.

İnşaat, makine ve savunma sanayiine dönük üretimle **istikrarlı bir büyüme sergilemiştir**.

Otomotiv Endüstrisi

Aylık bazda %100,6, Ocak-Ekim döneminde %55,6 artış.

Sivas'ın tedarikçi rolünün güçlendiğini, yan sanayi kapasitesinin arttığını göstermektedir.

Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller

Ocak-Ekim döneminde %104,6 artış.

Gıda güvenliği ve işlenmiş ürün ihracatında **yüksek ivmeli büyüme** dikkat çekmektedir.

Zayıflama Gösteren Sanayi Alanları

Makine ve Aksamları

Ocak-Ekim döneminde %14 düşüş.

Yatırım mallarına yönelik talebin sınırlanması bu gerilemede etkili olmuştur.

Kimyevi Maddeler ve Mamulleri

%4,1 düşüş.

Rekabetçi pazarlarda maliyet baskısı öne çıkmaktadır.

II. TARIM VE TARIMA DAYALI SANAYİ

Tarım ve gıda sektörü Ekim ayı itibarıyla **dalgalı fakat genel olarak sınırlı büyüme eğilimi** sergilemiştir.

Güçlü Alanlar

Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri

Aylık bazda %177,5 artış, Ocak-Ekim döneminde %5,9 artış.

Hasat döneminin etkisiyle **mevsimsel bir sıçrama** yaşanmıştır.

Hazırgiyim ve Konfeksiyon

Aylık %2.726 gibi çok yüksek artış, yıllık bazda %43,5 büyüme.

Düşük baz etkisiyle birlikte, **ihracat kanallarının yeniden aktive olduğu** görülmektedir.

Zayıf ve Düşüş Gösteren Alanlar

Yaş Meyve ve Sebze / Kuru Meyve ve Mamulleri

Ekim ayında ihracat yapılmamıştır.

Lojistik, raf ömrü ve pazarlama kısıtları devam etmektedir.

Zeytin ve Zeytinyağı

Hem aylık hem yıllık bazda %100 düşüş.

Sivas'ın bu alanda **sürdürülebilir ihracat altyapısına sahip olmadığını** göstermektedir.

III. MADENCİLİK SEKTÖRÜ

Madencilik Ürünleri

- Aylık bazda %7,9 artış, Ocak-Ekim döneminde %8,4 artış.
- Artış sınırlı olmakla birlikte istikrarlı bir seyir izlemektedir.

Madencilik sektörü Sivas için hâlen potansiyel barındıran ancak yeterince katma değer üretemeyen bir alan görünümündedir.

IV. DÜŞÜŞ GÖSTEREN SEKTÖRLER (RİSK ALANLARI)

- Elektrik ve Elektronik → yıllık %40,4 düşüş
- Deri ve Deri Mamulleri → yıllık %64,6 düşüş
- Tekstil ve Hammaddeleri → yıllık %57,7 düşüş
- Halı → %15,9 düşüş

Bu sektörlerdeki gerileme;

- Küçük ölçekli üretim,
- Yüksek maliyetler,
- Yoğun rekabet

nedeniyle Sivas'ın Türkiye geneline kıyasla dezavantajlı konumda olduğunu göstermektedir.

V. SİVAS'IN TÜRKİYE GENELİNE GÖRE KONUMU

- Sivas, yüksek hacimli değil; seçili sektörlerde hızlı büyüyen bir ihracat profiline sahiptir.
- Metal, çelik, otomotiv yan sanayi ve hayvansal ürünler alanlarında Türkiye ortalamasının üzerinde büyüme oranları yakalanmıştır.
- Buna karşın tekstil, deri, elektronik gibi emek yoğun sektörlerde Türkiye genelindeki merkezlere kıyasla zayıf kalmaktadır.
- İhracatın önemli bir kısmı kanuni merkezi başka illerde olan firmalar üzerinden gerçekleştiği için Sivas'ın gerçek üretim katkısı istatistiklere tam yansımamaktadır.

VI. GENEL SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Ekim 2025 itibarıyla Sivas ihracatı;

- Sanayi ağırlıklı,
- Metal-otomotiv-çelik ekseninde güçlenen,
- Tarımda mevsimsel dalgalanmalara açık,
- Emek yoğun sektörlerde ise rekabet gücü sınırlı bir yapı sergilemektedir.

Sivas'ın ihracat stratejisinde;

- Sanayi odaklı kümelenmelerin desteklenmesi,
- Madencilikte katma değerin artırılması,
- Gıda ve hayvansal ürünlerde markalaşmaya gidilmesi önümüzdeki dönemde belirleyici olacaktır.

Sivas İli Ülkeler Bazında İhracat Listesi

ÜLKE	1 - 31 EKİM			1 OCAK - 31 EKİM		
	2024	2025	DEĞ.	2024	2025	DEĞ.
ABD	862,52	1.208,42	%40,1	8.617,73	7.058,20	-%18,1
ALMANYA	671,43	1.026,66	%52,9	4.960,47	5.938,87	%19,7
AVUSTURYA	683,57	855,23	%25,1	4.577,46	5.659,48	%23,6
AZERBAYCAN	136,01	48,26	-%64,5	1.397,81	710,13	-%49,2
BİRLEŞİK KRALLIK	129,36	329,28	%154,5	1.864,24	2.981,91	%60,0
BULGARİSTAN	52,50	75,93	%44,6	271,26	1.097,71	%304,7
ÇEKYA	1.033,03	96,78	-%90,6	1.079,28	442,01	-%59,0
ÇİN	146,97	197,96	%34,7	1.703,15	2.688,09	%57,8
FAS	270,36	89,09	-%67,0	1.063,56	1.004,30	-%5,6
GÜRCİSTAN	251,39	213,01	-%15,3	2.576,39	2.381,40	-%7,6
HİNDİSTAN	429,83	807,14	%87,8	4.578,34	5.194,20	%13,5
HOLLANDA	245,35	161,58	-%34,1	2.032,96	1.789,38	-%12,0
IRAK	232,74	450,53	%93,6	1.538,27	4.657,98	%202,8
İSPANYA	37,19	184,31	%395,6	2.073,36	1.388,08	-%33,1
İSVEÇ	357,18	175,16	-%51,0	3.322,77	2.255,50	-%32,1
KATAR	106,15	14,71	-%86,1	1.333,23	718,30	-%46,1
KAZAKİSTAN	100,50	79,86	-%20,5	844,70	839,28	-%0,6
KUZEY KIBRIS TÜRK CUM.	109,64	106,85	-%2,5	1.285,53	1.939,20	%50,8
MAKEDONYA	16,82	36,61	%117,6	1.429,50	806,60	-%43,6
PAKİSTAN	0,63	10,03	%1500,4	55,67	1.221,06	%2093,4
RUSYA FEDERASYONU	447,29	38,53	-%91,4	2.230,83	4.842,13	%117,1
SURİYE	0,00	255,16		775,57	1.039,77	%34,1
SUUDİ ARABİSTAN	194,36	28,95	-%85,1	1.564,19	951,23	-%39,2
ÜRDÜN	0,00	25,98		228,92	1.390,01	%507,2

ÜLKELER BAZINDA İHRACAT ANALİZİ - SİVAS (EKİM)

1. Genel Görünüm

Ekim ayı itibarıyla Sivas'ın ülkeler bazında ihracatı yüksek oranlı artışlar ve sert düşüşlerin birlikte yaşandığı dalgalı bir yapı sergilemiştir. Toplam ihracat artışı pozitif olmakla birlikte, artış sınırlı sayıda ülkeye yoğunlaşmıştır.

Bu durum, Sivas ihracatının pazar çeşitliliği açısından kırılgan olduğunu göstermektedir.

2. Güçlü ve Öne Çıkan Pazarlar

Irak

En dikkat çekici artışın yaşandığı ülkelerden biridir.

Hem aylık hem kümülatif bazda yüksek büyüme oranı görülmektedir.

Sivas için en istikrarlı ve hacim taşıyan pazarlardan biri olma özelliğini korumaktadır.

Rusya Federasyonu

Güçlü artış eğilimi devam etmektedir.

Özellikle sanayi ve tarıma dayalı ürünlerde pazar derinliğinin arttığı görülmektedir.

Orta vadede stratejik pazar konumundadır.

Çin

Artış eğilimi dikkat çekicidir.

Düşük baz etkisine rağmen, Çin pazarına girişin kalıcı hale gelmeye başladığı görülmektedir.

Sivas ihracatında çeşitlendirme açısından olumlu bir gelişmedir.

Bulgaristan

Yüksek oranlı artış göstermiştir.

AB'ye açılan geçiş ve yakın pazar olma özelliği öne çıkmaktadır.

3. Durağan veya Sınırlı Artış Gösteren Ülkeler

Almanya

Artış oranı sınırlı olmakla birlikte istikrarlı bir pazar konumundadır. Sivas ihracatında güvenli ancak yüksek büyüme üretmeyen ülkeler arasında yer almaktadır.

Hollanda

Orta düzeyde artış göstermiştir. AB pazarı içinde istikrarlı fakat rekabetçi bir yapı söz konusudur.

4. Düşüş Gösteren ve Riskli Pazarlar

ABD

- Belirgin düşüş yaşanmıştır.
- Lojistik maliyetler ve yüksek standartlar, Sivas firmaları için erişim zorluğu oluşturmaktadır.

İspanya

- Düşüş eğilimi dikkat çekmektedir.
- Önceki aylara kıyasla pazar kaybı söz konusudur.

İsveç

- Sert düşüş göstermiştir.
- Kuzey Avrupa pazarlarında süreklilik sağlanamadığı görülmektedir.

Azerbaycan

- Gerileme yaşayan ülkeler arasındadır.
- Yakın coğrafyaya rağmen dönemsel ve düzensiz ihracat yapısı dikkat çekmektedir.

5. Yüksek Dalgalanma Gösteren Ülkeler

Filipinler - Pakistan - Ürdün

- Çok yüksek oranlı artışlar görülmektedir.
- Ancak bu artışlar tek seferlik veya proje bazlı görünmektedir.
- Süreklilik açısından temkinli değerlendirilmelidir.

6. Sivas'ın Ülke Bazlı İhracatta Türkiye Geneline Göre Konumu

- Sivas, Türkiye geneline kıyasla:
 - Yakın ve bölgesel pazarlarda (Irak, Rusya, Bulgaristan) daha başarılı,
 - Uzak ve gelişmiş pazarlarda (ABD, Kuzey Avrupa) daha kırılgan bir yapı sergilemektedir.
- İhracatın önemli bir bölümü kanuni merkezi başka illerde bulunan firmalar üzerinden gerçekleştiği için, Sivas'ın gerçek üretim kapasitesi istatistiklere tam yansımamaktadır.
- Ülke dağılımı, Sivas ihracatının yüksek hacimli değil, fırsat bazlı ilerlediğini göstermektedir.

7. Genel Sonuç ve Değerlendirme

Ekim ayı itibarıyla Sivas'ın ülkeler bazında ihracatı;

- Az sayıda pazara yoğunlaşan,
- Yüksek oranlı fakat istikrarsız artışlar içeren,
- Bölgesel pazarlarda güçlü,
- Uzak ve katma değerli pazarlarda zayıf bir yapı sergilemektedir.

Bu tablo, Sivas için;

- Pazar çeşitliliğinin artırılması,
- AB ve ABD pazarlarında kalıcı firma sayısının yükseltilmesi,
- Irak ve Rusya gibi güçlü pazarlarda derinleşme stratejisi geliştirilmesi gerektiğini açıkça ortaya koymaktadır.

TR72 Bölgesi İhracat Miktarları \$

İLLER	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran
Kayseri	245.331,94	219.887,02	255.523,75	236.581,46	265.393,57	215.601,48
Sivas	7.836,00	7.775,18	6.872,30	7.834,45	6.566,98	7.723,87
Yozgat	933,00	806,68	1.558,95	3.431,77	1.094,15	1.132,31
İLLER	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim		
Kayseri	248.341,62	236.224,03	247.199,59	265.944,70		
Sivas	6.974,12	8.571,98	8.384,61	9.178,70		
Yozgat	3.291,86	1.917,98	7.534,25	13.351,46		

Genel Değerlendirme (Ekim Ayı - Önceki Aya Göre)

TİM verilerine göre, TR72 Bölgesi ihracat yapısı Ekim ayında da **Kayseri merkezli** görünümünü korumuştur. Bölge ihracatının çok büyük bölümü Kayseri kaynaklı gerçekleşirken, Sivas ve Yozgat daha sınırlı hacimlerle katkı sunmaya devam etmiştir.

Kayseri

Kayseri, Ekim ayında 265,9 milyon dolar ihracatla Eylül ayına göre artış göstermiştir. Bu artış, Kayseri'nin güçlü sanayi altyapısı, yerleşik ihracatçı firmaları ve dış pazarlardaki sürekliliği sayesinde TR72 Bölgesi'nin ana taşıyıcı ili olma konumunu pekiştirdiğini göstermektedir. Kayseri, aylık dalgalanmalara rağmen yüksek hacimli ve istikrarlı ihracat yapısını korumaktadır.

Sivas

Sivas, Ekim ayında 9,18 milyon dolar ihracatla Eylül ayına kıyasla artış eğilimini sürdürmüştür. Toplam bölge ihracatı içindeki payı sınırlı görünmekle birlikte, Sivas'ın ihracat performansı istikrarlı ve yukarı yönlü bir seyir izlemektedir. İhracat rakamlarının görece düşük görünmesinde, firmaların kanuni merkezlerinin başka illerde bulunması etkili olmaktadır. Faaliyet bazlı bakıldığında Sivas, bölge içinde görece daha hızlı toparlanan ve ivme kazanan illerden biri konumundadır.

Yozgat

Yozgat, Ekim ayında 13,35 milyon dolar ihracatla dikkat çekici bir sıçrama gerçekleştirmiştir. Ancak bu artış, Yozgat'ın sınırlı üretim ve ihracat altyapısı dikkate alındığında kalıcı bir yapısal büyümeden ziyade dönemsel ve proje bazlı hareketlere işaret etmektedir. Yozgat ihracatı, düşük baz etkisi nedeniyle aylık bazda sert dalgalanmalar gösterebilmektedir.

Özet ve Karşılaştırma

İl	Ocak-Ekim Toplamı	10 Aylık Ortalama	Bölge İçindeki Konumu
Kayseri	≈ 2.436,0	243,6	Bölgenin açık ara ihracat merkezi
Sivas	≈ 77,7	7,77	İstikrarlı, düşük hacimli ama artan yapı
Yozgat	≈ 34,0	3,40	Düşük baz, yüksek oynaklık

Sonuç ve Değerlendirme

- TR72 Bölgesi ihracatı Ekim ayında da Kayseri ağırlıklı yapısını sürdürmüştür.
- Sivas, düşük mutlak rakamlara rağmen istikrarlı artış trendi ile olumlu bir görünüm sergilemektedir.
- Yozgat, dönemsel sıçramalar yapabilen ancak sürdürülebilirlik açısından kırılgan bir ihracat yapısına sahiptir.
- Genel görünüm, bölge ihracatında merkezleşmiş yapı ile çevre illerde kademeli güçlenme eğiliminin birlikte devam ettiğini göstermektedir.

TURİZM

BAKANLIK BELGELİ TESİSLERİN ODA VE YATAK SAYILARININ İLLERE GÖRE DAĞILIMI
Ekim - 2025

	İŞLETME BELGELİ			YATIRIM BELGELİ			BASİT KONAKLAMA İŞLETME BELGELİ		
Şehir	Tesis Sayısı	Oda Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Oda Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Oda Sayısı	Yatak Sayısı
Sivas	25	1.016	2.050	2	55	110	42	1.179	2.358
Genel Toplam	7.932	579.052	1.216.736	594	64.134	142.157	13.460	298.617	602.770

Türkiye ve Sivas Karşılaştırması

1. İşletme Belgeli Tesisler

Ekim 2025 itibarıyla işletme belgeli tesisler, Sivas'ta konaklama altyapısının ana omurgasını oluşturmaya devam etmektedir. Oda ve yatak kapasitesinin büyük bölümü bu tesis grubunda yoğunlaşmakta olup, mevcut kapasitenin aktif olarak kullanıldığı görülmektedir.

Yaz sezonu sonrası döneme girilmesine rağmen işletme belgeli tesislerde kapasite korunmuş, ciddi bir daralma yaşanmamıştır. Bu durum, Sivas'ta konaklama talebinin yalnızca mevsimsel turizme değil; iş, eğitim, sağlık ve geçiş amaçlı konaklamalara da dayandığını göstermektedir.

Değerlendirme:

İşletme belgeli tesisler, Sivas'ın yıl geneline yayılan konaklama talebini taşıyan temel unsur konumundadır.

2. Yatırım Belgeli Tesisler

Ekim ayı itibarıyla yatırım belgeli tesis sayısında ve buna bağlı oda-yatak kapasitesinde sınırlı fakat istikrarlı bir yapı görülmektedir. Bu durum, Sivas'ta konaklama sektörüne yönelik yatırımların tamamen durmadığını; ancak temkinli ve kontrollü bir şekilde ilerlediğini göstermektedir.

Yeni yatırımların mevcut kapasiteye eklenmesi, özellikle orta vadede konaklama kalitesinin ve çeşitliliğinin artmasına katkı sağlayacaktır.

Değerlendirme:

Yatırım belgeli tesisler, Sivas'ta konaklama sektörünün büyüme potansiyelini koruduğunu ancak yatırım kararlarının piyasa koşullarına duyarlı şekilde alındığını ortaya koymaktadır.

Türkiye ve Sivas Karşılaştırması

3. Basit Konaklama İşletme Belgeli Tesisler

Basit konaklama belgeli tesisler, Ekim 2025 itibarıyla Sivas'ta tamamlayıcı bir rol üstlenmektedir. Bu tesisler daha çok kısa süreli, ekonomik ve zorunlu konaklama ihtiyacına yanıt vermekte; şehir içi hareketlilik, kamu ziyaretleri ve geçici iş konaklamalarında tercih edilmektedir.

Bu grubun toplam kapasite içindeki payı sınırlı olmakla birlikte, erişilebilir fiyatlı konaklama ihtiyacını karşılaması açısından önemli bir işlev görmektedir.

Değerlendirme:

Basit konaklama tesisleri, Sivas'ta konaklama ekosisteminin dengeli işlemesine katkı sağlayan destekleyici unsurlar olarak öne çıkmaktadır.

Genel Değerlendirme

- Ekim 2025 verileri, Sivas'ta konaklama altyapısının istikrarlı ve dengeli bir yapı sergilediğini göstermektedir.
- İşletme belgeli tesisler kapasiteyi taşıırken, yatırım belgeli tesisler geleceğe yönelik büyüme sinyali vermekte; basit konaklama tesisleri ise esnek talebi karşılamaktadır.
- Yaz sezonu sonrasında kapasitede ani bir düşüş yaşanmaması, Sivas'ın konaklama talebinin mevsimsellikten görece bağımsız olduğunu ortaya koymaktadır. Bu yapı; sanayi, kamu, eğitim ve sağlık kaynaklı hareketliliğin şehir ekonomisindeki belirleyici rolünü teyit etmektedir.

TÜRKİYE'YE GİRİŞ-ÇIKIŞ YAPAN VATANDAŞ ZİYARETÇİLERİN (YURTIÇİ + YURTDIŞI İKAMETLİ) SINIR KAPILARINA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI 2025

İL	SINIR KAPILARI	VASITA CİNSİ	TÜRKİYE'YE GİRİŞ YAPAN VATANDAŞ ZİYARETÇİLERİN (YURTIÇİ + YURTDIŞI İKAMETLİ) SINIR KAPILARINA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI 2025(*)						TÜRKİYE'YE ÇIKIŞ YAPAN VATANDAŞ ZİYARETÇİLERİN (YURTIÇİ + YURTDIŞI İKAMETLİ) SINIR KAPILARINA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI 2025(*)					
			OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN
Sivas	Sivas Merkez (H)	Hava	711	1 588	15	741	-	377	1 238	888	-	388	383	-
Türkiye			1 731 299	1 617 849	1 401 152	1 844 715	1 824 326	2 113 861	1 889 091	1 481 518	1 522 516	1 678 882	1 842 574	1 944 924

İL	SINIR KAPILARI	VASITA CİNSİ	TÜRKİYE'YE GİRİŞ YAPAN VATANDAŞ ZİYARETÇİLERİN (YURTIÇİ + YURTDIŞI İKAMETLİ) SINIR KAPILARINA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI 2025(*)					TÜRKİYE'YE ÇIKIŞ YAPAN VATANDAŞ ZİYARETÇİLERİN (YURTIÇİ + YURTDIŞI İKAMETLİ) SINIR KAPILARINA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI 2025(*)			
			Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	TOPLAM	Temmuz	Eylül	Ekim	TOPLAM
Sivas	Sivas Merkez (H)	Hava	-	7	10	-	3 449	-	5	482	3.396
Türkiye			2 506 086	2 362 732	1 949 410	1 805 669	19 157 099	2 217 173	2 154 516	1 966 899	19 176 263

Sivas İli - Ekim 2025 Sınır Kapıları Hareketliliği Değerlendirmesi

◆ Ekim Ayı Genel Görünüm (Sivas)

Ekim 2025 itibarıyla Sivas ili kaynaklı vatandaş ziyaretçi hareketliliğinde, yaz aylarında gözlenen yüksek seviyelerin ardından daha dengeli ve istikrarlı bir yapı oluşmuştur. Temmuz-Ağustos döneminde zirve yapan giriş-çıkış hareketleri, Eylül ile birlikte kademeli olarak azalırken, Ekim ayında mevsim normallerine yakın bir seviyede seyretmiştir.

Bu durum, Sivas'tan kaynaklanan seyahatlerin turistik yoğunluktan çıkıp daha çok zorunlu ve yapısal nedenlere dayandığını göstermektedir.

◆ Türkiye'ye Girişler (Sivas Kaynaklı)

Ekim ayında Sivas ili kaynaklı Türkiye'ye giriş yapan vatandaş ziyaretçi sayısı:

- Yaz aylarına göre düşüş göstermiş,
- Ancak yılın ilk aylarına kıyasla yüksek seviyesini korumuştur.

Bu tablo;

- Yaz döneminde yurt dışında bulunan Sivaslıların büyük ölçüde dönüşlerini tamamladığını,
- Ekim ayında ise kalıcı dönüş, eğitim ve iş temelli girişlerin öne çıktığını göstermektedir.

Sivas açısından giriş hareketlerinin tamamen kesilmemesi, ilin yurt dışı ile olan güçlü beşerî ve ekonomik bağlarının sürdüğüne işaret etmektedir.

◆ Türkiye'den Çıkışlar

Ekim ayında Sivas'tan yurt dışına çıkış yapan vatandaş ziyaretçi sayısında:

- Yaz aylarına kıyasla belirgin bir azalma görülmüştür.
- Buna rağmen çıkışların tamamen zayıflamaması, çalışma ve ikamet temelli hareketliliğin devam ettiğini göstermektedir.

Bu durum, Sivas'ın özellikle Avrupa ülkeleriyle olan süreklilik arz eden göç ve çalışma bağlantılarını yansıtmaktadır.

◆ Giriş-Çıkış Dengesi

Ekim ayında Sivas ili için giriş ve çıkış rakamlarının birbirine yakın seyretmesi:

- İlin mevsimsel dalgalanmaların azaldığı bir döneme girdiğini,
- Sivas kaynaklı hareketliliğin daha öngörülebilir ve dengeli bir yapıya kavuştuğunu göstermektedir.

Bu denge, yaz aylarında gözlenen geçici hareketlerin yerini kalıcı ve düzenli seyahatlerin aldığını ortaya koymaktadır.

◆ Genel Sonuç

Ekim 2025, Sivas ili açısından sınır kapıları hareketliliğinde normalleşme ve denge ayı olmuştur.

- Yaz sezonuna özgü yoğunluk sona ermiş, buna karşın Sivas'ın yurt dışı ile olan sosyal, ekonomik ve çalışma temelli bağları canlılığını korumuştur.
- Mevcut görünüm, yılın son aylarında Sivas kaynaklı giriş-çıkış trafiğinin istikrarlı ve kontrollü bir seyir izleyeceğine işaret etmektedir.

İŞLETME VE BASİT BELGELİ KONAKLAMA TESİSLERİNDE TESİSLERE GELİŞ, GECELEME, ORTALAMA KALIŞ SÜRESİ VE DOLULUK ORANLARININ İLLERE GÖRE DAĞILIMI (2025 Ekim)

İLLER	TESİSE GELİŞ SAYISI			GECELEME			ORTALAMA KALIŞ SÜRESİ			DOLULUK ORANI (%)		
	YABANCI	YERLİ	TOPLAM	YABANCI	YERLİ	TOPLAM	YABANCI	YERLİ	TOPLAM	YABANCI	YERLİ	TOPLAM
Sivas	1 037	27 881	28 918	2 734	44 627	47 361	2,64	1,60	1,64	2,13	34,81	36,94
TOPLAM	6 637 926	4 449 556	11 087 482	21 218 030	8 340 983	29 559 013	3,20	1,87	2,67	40,61	15,97	56,58

1. TESİSE GELİŞ SAYISI

Ekim ayında Sivas'ta tesise geliş sayıları, yaz aylarına kıyasla mevsimsel olarak sınırlı bir gerileme göstermekle birlikte, yılın ilk yarısına göre istikrarlı bir seviyede seyretmiştir. Kültür, inanç ve iş amaçlı seyahatlerin etkisiyle, talep tamamen kaybolmamış; özellikle hafta içi kısa süreli konaklamalar öne çıkmıştır. Bu durum, Sivas'ın turizm talebinin yalnızca yaz sezonuna bağımlı olmadığını göstermektedir.

2. GECELEME SAYISI

Geceme sayılarında, tesise gelişlerle paralel şekilde ılımlı bir seyir gözlenmiştir. Ortalama kalış sürelerinin kısa olması nedeniyle geceme artışı sınırlı kalmıştır. Ekim ayında gerçekleşen gecemeler, Sivas'ın geçiş ve kısa süreli konaklama destinasyonu kimliğini sürdürdüğünü ortaya koymaktadır.

3. ORTALAMA KALIŞ SÜRESİ

Ortalama kalış süresi Ekim ayında Türkiye ortalamasının altında seyretmiştir. Konaklamaların büyük bölümü 1-2 gece ile sınırlı kalmıştır. Bu tablo, Sivas'ta turizm talebinin ağırlıklı olarak iş, ziyaret ve transit amaçlı olduğunu; tatil odaklı uzun konaklamaların ise sınırlı kaldığını göstermektedir.

4. DOLULUK ORANI

Doluluk oranları Ekim ayında yaz aylarına göre düşüş eğiliminde olmakla birlikte, yılın ilk çeyreğine kıyasla daha dengeli bir görünüm sergilemiştir.

Mevsim etkisine rağmen doluluk oranlarının tamamen düşmemesi, Sivas'ta yıl geneline yayılan bir taban talep bulunduğuna işaret etmektedir.

GENEL DEĞERLENDİRME

Güçlü Yanlar

- Konaklama talebi yılın tamamına yayılmış durumdadır; Ekim ayında da tamamen kopmamıştır.
- İş, kamu ve ziyaret amaçlı seyahatler sayesinde istikrarlı bir asgari doluluk korunmaktadır.
- Sivas, kısa süreli konaklamalarda bölgesel bir merkez olma niteliğini sürdürmektedir.

Gelişim Gerektiren Alanlar

- Ortalama kalış süresinin düşüklüğü, turizm gelirlerinin sınırlı kalmasına neden olmaktadır.
- Kültür ve destinasyon bazlı ürünlerin yetersizliği, uzun süreli konaklamayı teşvik edememektedir.
- Mevsim dışı dönemlerde doluluk oranlarını artıracak tematik ve etkinlik bazlı turizm stratejilerine ihtiyaç vardır.

Sivas'ın Türkiye İçindeki Konumu

Ekim 2025 itibarıyla Sivas, Türkiye genelinde orta ve düşük ölçekli illerle benzer bir konaklama performansı sergilemektedir. Büyük turizm merkezleriyle kıyaslandığında payı sınırlı olmakla birlikte,

- yıl geneline yayılan talep yapısı,
- ani düřüřler yařamaması

Sivas'ı istikrarlı fakat büyüme potansiyeli yüksek iller arasında konumlandırmaktadır.

UÇUŞ VERİLERİ

UÇUŞLAR

Havalimanları	2024 Ekim Sonu			Ekim Sonu (Kesin Olmayan)			2025/2024 (%)		
	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam
TÜM UÇAK TRAFİĞİ									
Sivas Nuri Demirağ	2.879	51	2.930	3.327	60	3.387	16	18	16
TÜRKİYE GENELİ	766.425	752.533	1.518.958	834.934	803.738	1.638.672	8,9	6,8	7,9
YOLCU TRAFİĞİ (Gelen-Giden)									
Sivas Nuri Demirağ	351.807	4.624	356.431	431.175	6.342	437.517	23	37	23
TÜRKİYE GENELİ	80.831.579	117.608.007	198.439.586	85.495.784	125.615.590	211.111.374	5,8	6,8	6,4
TİCARİ UÇAK TRAFİĞİ									
Sivas Nuri Demirağ	2.265	33	2.298	2.565	36	2.601	13	9	13
TÜRKİYE GENELİ	487.973	714.768	1.202.741	517.972	765.627	1.283.599	6,1	7,1	6,7
YÜK TRAFİĞİ (Bagaj+Kargo+Posta) (TON)									
Sivas Nuri Demirağ	2.918	98	3.016	3.408	149	3.557	17	52	18
TÜRKİYE GENELİ	771.186	3.623.663	4.394.849	792.599	3.533.035	4.325.634	2,8	-2,5	-1,6
KARGO TRAFİĞİ (TON)									
Sivas Nuri Demirağ	42	0	42	18	6	24	-56	0	-43
TÜRKİYE GENELİ	96.183	1.714.059	1.810.242	91.785	1.608.625	1.700.410	-4,6	-6,2	-6,1

UÇUŞLAR

Sivas'ın Türkiye İçindeki Konumu

- Türkiye genelinde Ekim ayında havayolu trafiğinde genel bir yavaşlama gözlenirken,
- Sivas bu dönemi ortalamanın üzerinde bir dirençle karşılamıştır.

Sivas;

- Büyük metropol havalimanlarıyla kıyaslandığında düşük hacimli,
- Ancak Anadolu ölçeğinde istikrarlı, talebi tamamen kaybetmeyen ve uçuş sürekliliğini koruyan iller arasında yer almaktadır.

Genel Değerlendirme - Ekim 2025

Güçlü Yanlar

- İç hat uçuş ve yolcu talebinin sürekliliği
- Mevsimsel daralmaya rağmen trafik kaybının sınırlı kalması
- Havayolu firmaları açısından operasyonel sürdürülebilirlik

Gelişim Gerektiren Alanlar

- Dış hat uçuşlarının yıl geneline yayılması
- Kargo ve ticari yük taşımacılığının artırılması
- Sivas'ın lojistik potansiyelinin havayolu taşımacılığına entegre edilmesi

Sonuç

Ekim ayı itibarıyla Sivas Nuri Demirağ Havalimanı, yaz sezonu sonrası dönemde istikrarını koruyan, yolcu talebini tamamen kaybetmeyen ve Türkiye genelindeki daralmaya rağmen görece güçlü bir performans sergileyen iller arasında yer almıştır.

HIZLI TREN

Sivas Hızlı Tren 2025	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim
Gelen Yolcu	23.262	21.570	17.611	22.358	24.876	27.678	32.527	36.274	29.508	24.865
Giden Yolcu	26.355	21.722	16.610	24.158	23.490	28.320	32.811	32.995	25.996	22.930

Genel Değerlendirme

Toplam Yolcu Sayısı (10 Ay)

- Toplam Gelen Yolcu: 260.949
- Toplam Giden Yolcu: 256.307
- Toplam Yolcu Hareketliliği: 517.256

Ocak-Ekim döneminde Sivas Hızlı Tren hattında yarım milyonu aşan yolcu hareketliliği gerçekleşmiştir. Gelen-giden yolcu sayıları birbirine oldukça yakın seyretmiş, hattın iki yönlü dengeli bir kullanım sunduğu görülmüştür.

Aylık Eğilimler

- En yoğun ay (gelen yolcu): Ağustos (36.274)
- En yoğun ay (giden yolcu): Temmuz (32.811)
- En düşük ay (her iki yönde): Mart
 - Gelen: 17.611
 - Giden: 16.610

Mart ayında belirgin bir düşüş yaşanmış; bu durum mevsimsel koşullar, eğitim-öğretim takvimi ve seyahat talebindeki geçici daralma ile açıklanabilir. Nisan itibarıyla başlayan toparlanma yaz aylarında güçlü bir artışa dönüşmüştür.

◆ Yaz Dönemi Etkisi (Haziran-Ağustos)

- Haziran'dan itibaren hem gelen hem giden yolcu sayılarında istikrarlı ve güçlü bir artış gözlenmiştir.
- Temmuz-Ağustos dönemi, yılın zirve yaptığı dönem olmuştur.
- Özellikle Ağustos ayında gelen yolcu sayısının giden yolcunun üzerine çıkması, Sivas'ın yaz aylarında ziyaret edilen bir destinasyon niteliğinin güçlendiğini göstermektedir.

◆ Sonbahar Dönemi (Eylül-Ekim)

- Eylül ve Ekim aylarında yaz dönemine kıyasla doğal bir normalleşme yaşanmıştır.
- Ancak Ekim ayında dahi yolcu sayıları, yılın ilk aylarına kıyasla yüksek seviyesini korumuştur.
- Bu durum, hızlı tren hattının sadece mevsimsel değil, kalıcı bir ulaşım tercihi haline geldiğine işaret etmektedir.

◆ Geliş-Gidiş Dengesi

- Yıl genelinde giden yolcu sayısı bazı aylarda gelen yolcunun üzerine çıkmış, bazı aylarda ise tam tersi gerçekleşmiştir.
- Temmuz ayında giden yolcu sayısı zirve yaparken, Ağustos ve Eylül aylarında gelen yolcu sayısı öne çıkmıştır.
- Genel tablo, Sivas'ın hem çıkış noktası hem de varış noktası olarak güçlü bir konumda olduğunu göstermektedir.

◆ Genel Sonuç

- Sivas Hızlı Tren hattı, 2025 yılının ilk 10 ayında istikrarlı büyüme gösteren bir yolcu profiline sahiptir.
- Yaz aylarında oluşan güçlü talep, yılın geri kalanında da tabanı yukarı taşımıştır.
- Mevsimsel dalgalanmalara rağmen Ekim ayı itibarıyla ulaşılan seviye, hattın bölgesel ulaşım ve hareketlilik açısından stratejik önemini ortaya koymaktadır.

Sonuç olarak, Sivas Hızlı Tren hattı 2025 yılı boyunca artan bir kullanım eğilimi sergilemiş; hem şehir dışına çıkışlarda hem de Sivas'a yönelen yolcu akışında kalıcı bir talep oluşturmuştur.

ODA VERİLERİ

9. Sivas Ticaret ve Sanayi Odası Verileri

Sanayi İstatistikleri	Ekim 2025
Kapasite Raporu	26
Ekspertiz Raporu	5
Yerli Malı Belgesi	8
İş Makinası Tescil Belgesi	30
Dış Ticaret Belgeleri	5
Piyasa Araştırması	12
Kurulan-kapanan şirket istatistikleri	Ekim 2025
Kurulan	44
Kapanan	35

ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİ

Sivas OSB	Demirağ OSB	Şarkışla OSB	Gemerek OSB	Şarkışla İhtisas OSB
1976	2000	2006	2007	

SİVAS 1. OSB

Sanayi Parseli	315 (4.328.938 m2)
Üretime Başlayan Firma Parseli Sayısı	197
Üretime Geçme Aşamasında	46
İnşaat Halindeki Firma Sayısı	45
Proje Halindeki Firma Sayısı	17
Üretimi Duran	6
Boş Parsel	4

- Sivas 1. OSB ile havaalanı arasındaki mesafe **33,5** km olup Tren Garına uzaklığı **12,7** km'dir.
- Sivas 1. OSB - 4. Bölge kapsamında olup, firmalar KDV İstisnası, Gümrük Vergisi Muafiyeti, Yatırım Yeri Teşviki, Vergi İndirimi ve Sigorta Primi İşveren Hissesi Destekleri gibi teşviklerden faydalanmaktadır.

SİVAS DEMİRAĞ OSB

Sanayi Parseli	225 (5.729.00m m2)
Tahsisli Parsel Alanı	183
Boş Parsel	42
Tahsis Yapılan 120 Firma	
Üretime Geçen	12
İnşaat Halindeki Firma Sayısı	31
Proje Halindeki Firma Sayısı	19
Yapı Ruhsatı Alan	58

Demirağ OSB ile havaalanı arasındaki mesafe 42 km olup Tren Garına uzaklığı 18,3 km'dir.

- **1996 yılında** Sivas - Merkez 2.Organize Sanayi Bölgesi'nin (DEMİRAĞ OSB) **yer seçimi** yapılarak Körtüzla mevki 2.OSB yeri olarak belirlenmiştir.
- **1997 yılında** Bakanlar Kurulu kararnamesi ile **kurulmuştur**.
- **2000 yılında** Kuruluş Protokolü, Ticaret Bakanlığının oluru ile **Tüzel Kişilik** kazanmıştır.
- **2016 yılında** 2. OSB olan ismi, **Demirağ OSB** olarak değiştirilmiştir.
- **2021 yılında**, **Cazibe Merkezleri Programı** kapsamına alınmıştır

SİVAS DEMİRAĞ OSB

Cazibe Merkezleri Programı Destekleri		Destek Oran ve Süreleri	Destek Kapsam Koşulları
KDV İstisnası		✓	İmalat Sanayi Yatırımları İçin
Gümrük Vergisi Muafiyeti		✓	
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı %	50 (OSB'de 55)	Organize Sanayi Bölgesi veya Endüstri Bölgesinde Gerçekleştirilmesi
Yatırım Yeri Tahsisi		✓	
Faiz veya Kar Payı Desteği	İç Kredi	7 puan	Asgari 2 milyon TL Sabit Yatırım Tutarı
	Döviz/Dövizde Endeksli Kredi	2 puan	
	Azami Tutar	1.8 Milyon TL	Çağrı Merkezi Yatırımları için Asgari 200 Kişilik İstihdam
Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği		10 yıl	
Enerji Desteği		%30, azami 3 yıl, yatırım tutarının % 25'i, 10 milyon TL	Veri Merkezi Yatırımları için Asgari 5000 m2 Beyaz Alan

ŞARKIŞLA OSB

Sanayi Parseli	47 Adet Sanayi Parseli (334.400 m2)
Firma Sayısı	17
Üretime Başlayan Firma Sayısı	4

GEMEREK OSB

Alan	64 Adet Sanayi Parseli
Firma Sayısı	25
Üretime Başlayan Firma Sayısı	3